

Vesiviljelyn kehittämishjelma 2023-2026

Jouni Vielma

Kalankasvattajien kesäpäivät 30.-31.8.2023

EMKVR
2021-2027

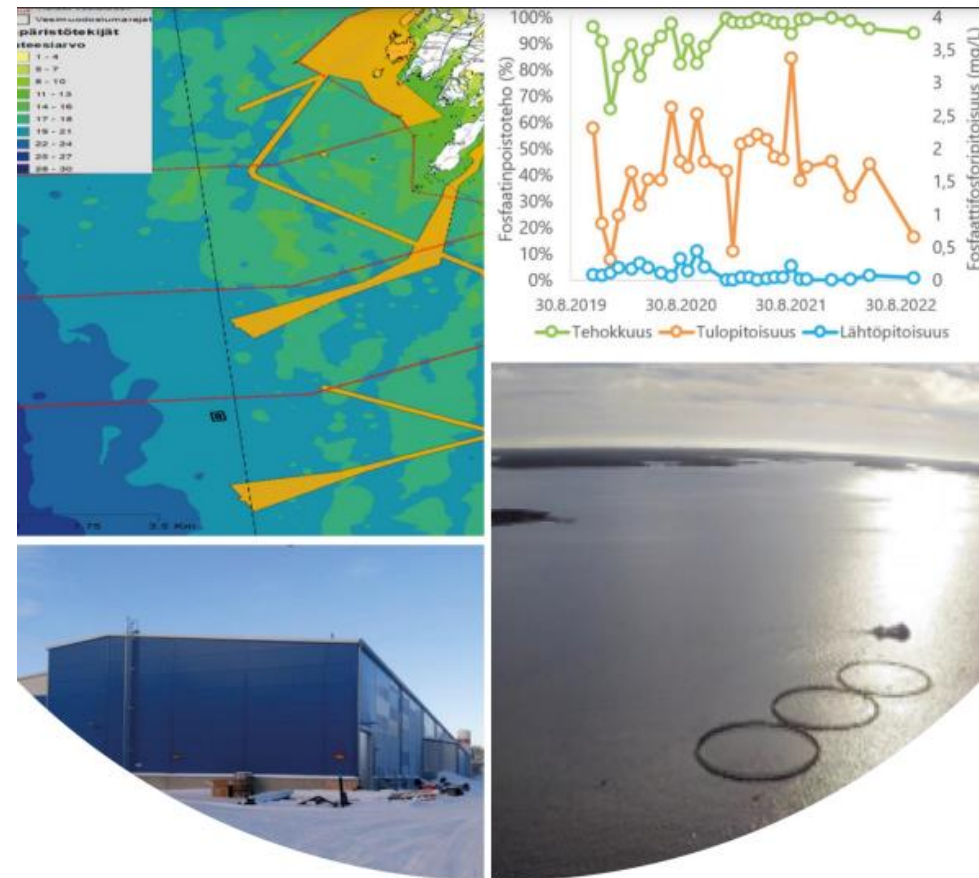
European unionin
osarahoittama

Esityksen sisältö

1. Vesiviljelyn innovaatio-ohjelma 2017-2023
2. Vesiviljelyn kehittämisohjelman käynnistäminen 2023
3. Pääteemat
4. Partnerit ja yritysten rooli
5. Budjetti, ohjaus ja yritysten osallistuminen
6. Kehittämisohjelman kysely
7. Seuraavat askeleet

Vesiviljelyn innovaatio-ohjelma 2017-2023 (EMKR)

- <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-724-2>
- Kun ohjelmaa suunniteltiin 2016, avomeri- ja RAS-kasvatuksessa alkamassa ja alkanut isoja hankkeita
- Kehitystä haluttiin tukea ja kiihdyttää uudella tiedolla
- Koulutuksen merkitys nousi esille jo silloin
- Verkostomainen toiminta nähtiin parannuksena yksittäisiin hankkeisiin nähden, mutta
- Toiminta ei ollut riittävän yritysveitoista eikä viestintä avointa

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 60/2023

Vesiviljelyn innovaatio-ohjelma 2017–2022 loppuraportti

Jouni Vielma (toim.)

Uutta 2021-2027

Kehittämissuunnitelma

- Kehittämistyön systematisointi sekä kehittämistoimien priorisointi.
- Läpinäkyvyyden lisääminen.

Yrityslähtöisyyden lisääminen

- Uudet rahoitustuotteet yrityslähtöiseen kehitystyöhön (innovaatioseteli ja yritysten kehittämishanke (maks. 200 000 euroa ja tuki 50%))
- Toimet voidaan toteuttaa yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa.
- Kansallinen kalatalousverkosto
  - Alueellisen kehittämistyön kytkentä valtakunnalliseen työhön sekä yritysten aktivointi.
- Kilpaillun hankerahoituksen lisääminen
  - Mahdollistaa lisärahoituksen nopean suuntaamisen vaikuttavimpiin toimiin.
  - Haastavien kokeiluhankkeiden toteuttaminen (uudet kunnostusmallit ja teknologiakokeilut).
- Viestinnän ja ohjelmien välisen yhteistyön vahvistaminen ja vastuuttaminen

Pääteemat

TAVOITE 1) Kasvua elinkeino- ja ympäristötavoitteet yhteensovittamalla

- 1.1 Ympäristövaikutusten arviointi ja säätely
- 1.2 Merikasvatuksen alueet, toimintamallit ja teknologiat
- 1.3 Ominaiskuormituksen ja hiilijalanjäljen pienentäminen

TAVOITE 2) Kannattavuutta toimintatavoista ja menetelmistä

- 2.1 Kalojen hyvinvointi
- 2.2 Digitaaliset ratkaisut
- 2.3 Poikastuotannon ja emokalastojen hallinta
- 2.4 Kalatuotteiden laatu

Partnerit

1. Luke: koordinaattori, kehittämissuunnitelma, viestintä, mukana eri työpaketeissa
2. Suomen Kalankasvattajaliitto: vuosittainen kysely, tilaisuudet, sivusto
3. Syke: ympäristövaikutusten arviointi, mittaaminen, ympäristöohjaus
4. Ruokavirasto: Terve Kala-kirjan uusiminen, koulutus (yritykset, eläinlääkärit)
5. Ilmatieteen laitos: merialueen olosuhteet
6. Metsähallitus: kiinteistökehitys
7. Livia: koulutus, opinnäytteet
8. Jyväskylän yliopisto: harjoittelijat, opinnäytteet
9. Turun yliopisto : harjoittelijat, opinnäytteet

YRITYKSET

Budjetti, ohjaus ja yritysten osallistuminen

- Budjetti 1.8 milj. €, josta 0.5 milj. sitomatonta
  - Sitomattomalla varaudutaan uusiin avauksiin, erityisesti yritysten suunnasta
  - Sitomattomien rahojen käyttöä linjaa ohjausryhmä, hyödyntäen vuosittain päivittyvää kehittämissuunnitelmaa
  - Sitomattoman käyttö olemassa olevien tai uusien partnereiden kautta
- Ohjausryhmässä (ehdotus) MMM, YM, ELY, Suomen Kalankasvattajaliitto, Suomen Akatemia, Kalatalousverkosto ja kolme yritysten edustajaa
- Yritysten osallistumistapoja:
  - Kokeillaan jonkun uuden menetelmän toimivuutta tuotantomittakaavassa
  - Yritykseltä voidaan myös ostaa palvelua: esim. uuden rapumerran kenttämittakaavan testaus Kake-ohjelmassa
  - Lisäksi saatavilla korotettu tuki tutkimusyhteistyön kohteena olevaan investointiin

Kehittämissuunnitelman kysely

- Lähetetty noin 120 henkilölle, kyselyn avannut noin 60, liki 30 vastannut
- Ensi viikolla vielä mahdollista vastata
- Kyselyn tulokset muodostavat rungon kehittämisohjelmalle
- 14 eri teemaa (seuraava dia), joiden tärkeyttä arvioidaan asteikolla 1-4

Kyselyssä esitetyt teemat

1. Luvitus ja muu ympäristösäätely
2. Kalankasvatuksen ympäristövaikutukset
3. Uudet tuotantoalueet ja -paikat
4. Ravinnekuormituksen pienentäminen
5. Ravinteiden poistaminen vesistöistä
6. Kalojen terveys ja hyvinvointi
7. Pedot
8. Kalan laatu elintarvikkeena
9. Erilaisten tuotantokiertojen suunnittelu ja toteutus
10. Vähemmän kasvatetut tai täysin uudet lajit
11. Kasvatustekniikat: uudet laitostyypit ja vanhojen parantaminen
12. Geneettinen materiaali, mm. emokalastot
13. Rehujen ominaisuudet
14. Kasvatusolosuhteiden hallinta

Uudet tuotantoalueet ja -paikat

Vesiviljelyn sijainninohjaussuunnitelman päivitys on käynnistynyt. Merenhoidon alueelta voi löytyä suurin jatkokasvatuksen potentiaali, kun taas poikastuotanto pitäisi voida varmistaa sisä- ja välisaariston kasvatuksella. Lisäksi uudessa hallitusohjelmassa todetaan, että ”Edistetään teollisuuspuistojen rakentumista, olemassa olevien teollisuuspuistojen kehittymistä, alueen teollisuuden uusiutumista ja laajentumista kevennetyllä lupamenettelyllä tinkimättä ympäristövaikutuksista.”

1 ⓘ

2 ⓘ

3 ⓘ

4 ⓘ

Onko uusiin tuotantoalueisiin ja -paikkoihin liittyvät aiheet

Seuraavat askeleet

1. Partnerisopimus
2. Ohjausryhmätyö käynnistyy
  1. Esitellään kyselyn tulokset
  2. Kehittämissuunnitelma
3. Toimia voidaan ainakin pohjustaa ja käynnistää samanaikaisesti (esim. nämä Kesäpäivät)

Kiitos!